

PHÁT TRIỂN ĐẢNG VIÊN VÀ XÂY DỰNG TỔ CHỨC ĐẢNG Ở DOANH NGHIỆP NGOÀI KHU VỰC NHÀ NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ NỘI - KẾT QUẢ VÀ BÀI HỌC KINH NGHIỆM

NGUYỄN VĂN PHONG*

Phát triển đảng viên và xây dựng tổ chức đảng ở doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước trong những năm qua là nhiệm vụ rất quan trọng và cần thiết. Với chủ trương đúng đắn và thực hiện đồng bộ các giải pháp mang tính toàn diện, quyết liệt, việc xây dựng tổ chức đảng và phát triển đảng viên trong các doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước trên địa bàn thành phố Hà Nội trong thời gian qua đã đạt được nhiều kết quả rất tích cực, nổi trội.

Những kết quả bước đầu, quan trọng

Trên địa bàn thành phố Hà Nội có nhiều thành phần kinh tế cùng hoạt động, trong đó các doanh nghiệp tư nhân phát triển với tốc độ nhanh chóng; cùng với đó, thực hiện chủ trương tái cấu trúc nền kinh tế, nhiều doanh nghiệp nhà nước đã thực hiện cổ phần hóa, thoái vốn nhà nước. Xuất phát từ yêu cầu lãnh đạo của Đảng trong các loại hình doanh nghiệp, thực hiện các chủ trương, nghị quyết của Đảng, đặc biệt là Chỉ thị số 07-CT/TW, ngày 23-11-1996, của Bộ Chính trị (khóa VIII), “Về tăng cường công tác xây dựng đảng, các đoàn thể nhân dân trong các doanh nghiệp tư nhân, công ty trách nhiệm hữu hạn, công ty cổ phần tư nhân (gọi tắt là doanh nghiệp tư nhân) và doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài”, Ban Thường vụ Thành ủy Hà Nội đã thành lập Ban Chỉ đạo do đồng chí Phó Bí thư Thành ủy làm Trưởng ban, các đồng chí Trưởng Ban Tổ chức Thành ủy, Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố làm Phó Trưởng ban; giao Ban Tổ chức Thành ủy

là Cơ quan thường trực Ban Chỉ đạo thành phố, xây dựng quy chế làm việc, phân công nhiệm vụ cụ thể của các thành viên Ban Chỉ đạo phù hợp với chức năng, nhiệm vụ của từng thành viên. Xây dựng kế hoạch và tập trung chỉ đạo quyết liệt các cấp ủy trong toàn Đảng bộ thành phố tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo việc xây dựng, củng cố và phát triển tổ chức đảng trong các loại hình doanh nghiệp; chú trọng đến các loại hình doanh nghiệp khu vực ngoài nhà nước.

Năm 2012, sau hơn 15 năm thực hiện Chỉ thị số 07-CT/TW của Bộ Chính trị, công tác xây dựng Đảng, các đoàn thể nhân dân trong các doanh nghiệp ngoài nhà nước (DNNNN) trên địa bàn thành phố đã đạt được một số kết quả bước đầu. Số tổ chức đảng, các đoàn thể nhân dân và số lượng đảng viên, đoàn viên trong các DNNNN ngày càng tăng lên. Nhiều tổ chức đảng, các đoàn thể nhân dân đã thể hiện được vai trò, vị trí của mình, góp

* TS, Phó Bí thư Thành ủy Hà Nội

phần tích cực vào sự ổn định và phát triển của doanh nghiệp. Tuy vậy, vẫn còn nhiều doanh nghiệp tư nhân, doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài bộc lộ những hạn chế, khuyết điểm trong thực hiện chi thị này. Việc triển khai thực hiện công tác xây dựng Đảng, củng cố và phát triển các đoàn thể nhân dân trong các loại hình DNNNN trên địa bàn thành phố Hà Nội còn gặp nhiều khó khăn nhất định. Một số cấp ủy, tổ chức đảng chưa quán triệt đầy đủ, sâu sắc yêu cầu, nội dung Chi thị số 07-CT/TW của Bộ Chính trị; việc lãnh đạo, chỉ đạo chưa thật sự thường xuyên, liên tục, chưa chặt chẽ và thiếu đồng bộ. Số lượng tổ chức đảng, các đoàn thể nhân dân và số lượng đảng viên, đoàn viên, hội viên trong các doanh nghiệp còn thấp; vai trò lãnh đạo của tổ chức đảng, năng lực lãnh đạo của các cấp ủy trong doanh nghiệp còn mờ nhạt; nội dung hoạt động còn đơn điệu, phương thức lãnh đạo còn lúng túng, chưa đáp ứng được yêu cầu trong tình hình mới.

Xuất phát từ yêu cầu thực tiễn và từ thực trạng trên, đánh giá sau 15 năm thực hiện Chi thị số 07-CT/TW của Bộ Chính trị và các Nghị quyết, Kết luận liên quan⁽¹⁾. Ngày 27-2-2012, Ban Thường vụ Thành ủy Hà Nội đã ban hành Nghị quyết số 09-NQ/TU, về “Tăng cường công tác xây dựng Đảng và các đoàn thể nhân dân trong các doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước trên địa bàn thành phố Hà Nội, giai đoạn từ nay đến năm 2020”. Nghị quyết gồm 8 nhóm nhiệm vụ giải pháp; huy động sự vào cuộc của cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp của thành phố. Cùng với đây mạnh việc thành lập tổ chức đảng, đoàn thể nhân dân trong các DNNNN, Thành ủy Hà Nội đã chỉ đạo Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân thành phố, các sở, ban, ngành xây dựng những cơ chế, chính sách đặc thù, tạo điều kiện thuận lợi để các doanh nghiệp phát triển bền vững theo đúng quy định pháp luật; quan tâm hỗ trợ kinh phí hoạt động cho

các tổ chức đảng, đoàn thể; tập trung củng cố, nâng cao chất lượng hoạt động của tổ chức đảng, đoàn thể. Đặc biệt, Thành ủy Hà Nội đã thành lập mô hình đảng bộ khối doanh nghiệp trực thuộc các quận ủy, huyện ủy, thị ủy như là một đầu mối tổ chức cơ sở đảng để quản lý và hướng dẫn hoạt động của các tổ chức đảng trong các DNNNN thuộc quận ủy, huyện ủy, thị ủy (biên chế của đảng ủy khối được tính trong tổng số biên chế của cấp ủy được Thành ủy Hà Nội giao), góp phần nâng cao hiệu quả lãnh đạo, chỉ đạo đối với các tổ chức đảng trong các DNNNN. Đến nay, đã có 29/30 đảng bộ khối doanh nghiệp trực thuộc Thành ủy Hà Nội được thành lập. Các đảng bộ khối doanh nghiệp đã phát huy tốt vai trò là cơ quan lãnh đạo, chỉ đạo các cấp ủy trong các DNNNN, lãnh đạo cán bộ, đảng viên thực hiện tốt nhiệm vụ sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp, thực hiện tốt các nhiệm vụ về công tác xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh; làm tốt vai trò là cầu nối giữa doanh nghiệp với lãnh đạo quận ủy, huyện ủy, thị ủy và giữa các doanh nghiệp trong khối. Thông qua hoạt động của Đảng ủy Khối doanh nghiệp Thành ủy Hà Nội, có nhiều doanh nghiệp đã liên doanh, liên kết với nhau, phát huy tiềm năng, lợi thế trong sản xuất, kinh doanh, tiêu thụ sản phẩm và thực hiện nhiệm vụ quốc phòng, an ninh, đóng góp chung vào sự phát triển của địa phương. Nhiều doanh nghiệp đã đồng hành cùng cấp ủy, chính quyền địa phương trong thực hiện nhiệm vụ, chính sách an sinh xã hội, xóa đói, giảm nghèo, xây dựng nông thôn mới; làm tốt

(1) Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X của Đảng, Nghị quyết số 22-NQ/TW, ngày 2-2-2008, của Hội nghị Trung ương 6 khóa X, “Về nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng và chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên” và Kết luận số 80-KL/TW, ngày 29-7-2010, của Ban Bí thư, “Về tiếp tục đẩy mạnh thực hiện Chi thị số 07-CT/TW của Bộ Chính trị (Khóa VIII) trong tình hình mới”

công tác từ thiện xã hội, chung tay cùng thành phố thực hiện nhiệm vụ vì cộng đồng xã hội. Việc thành lập đảng bộ khối doanh nghiệp các quận, huyện, thị xã được Ban Thường vụ Thành ủy Hà Nội xác định là phù hợp với chủ trương của Bộ Chính trị.

Sau hơn 8 năm (2012 - 2020) thực hiện Nghị quyết số 09-NQ/TU, của Ban Thường vụ Thành ủy Hà Nội, “Về tăng cường công tác xây dựng Đảng và các đoàn thể nhân dân trong các doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước trên địa bàn thành phố Hà Nội, giai đoạn từ nay đến năm 2020”, với quyết tâm chính trị cao, cùng với sự vào cuộc đồng bộ của cả hệ thống chính trị toàn thành phố, công tác này đã đạt hiệu quả thiết thực. Căn cứ vào yêu cầu nhiệm vụ của công tác xây dựng Đảng trong giai đoạn mới, Kết luận số 67-KL/TU, ngày 10-7-2020, của Ban Thường vụ Thành ủy, “Về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 09-NQ/TU, ngày 27-2-2012 của Ban Thường vụ Thành ủy Hà Nội giai đoạn 2020 - 2025” nhấn mạnh, thực hiện tốt các nhiệm vụ, giải pháp, góp phần nâng cao chất lượng tổ chức đảng; đặc biệt là, tăng cường phát triển tổ chức đoàn thể, đoàn viên làm lực lượng nòng cốt để xây dựng, phát triển tổ chức đảng, đảng viên; xây dựng đội ngũ cấp ủy viên có năng lực, trình độ, khả năng tham gia đóng góp với chủ doanh nghiệp về chiến lược sản xuất, kinh doanh, góp phần nâng cao vai trò lãnh đạo của cấp ủy; đẩy mạnh việc nghiên cứu, ban hành các chính sách đặc thù, phù hợp với mô hình chính quyền đô thị để các doanh nghiệp phát triển bền vững. Từ khi ban hành Nghị quyết số 09-NQ/TU đến nay, toàn thành phố đã phát triển được 1.637 tổ chức đảng, nâng tổng số doanh nghiệp có tổ chức đảng trên địa bàn toàn thành phố tại 2.270 doanh nghiệp (tăng 1,39 lần so với trước khi thực hiện Nghị quyết); phát triển được 10.210 đảng viên mới (trong đó có 45 chủ doanh nghiệp là tư nhân); thành lập được 6.544 tổ chức đoàn thể, phát triển được

445.696 đoàn viên, hội viên (trong đó có 4.475 tổ chức công đoàn với 393.840 đoàn viên; 1.878 tổ chức đoàn, hội thành viên với 46.070 đoàn viên, hội viên; 191 tổ chức hội phụ nữ với 5.786 hội viên).

Đến nay, chất lượng hoạt động của tổ chức đảng, đoàn thể trong các DNNNN được nâng lên rõ rệt, đảng viên trong doanh nghiệp từng bước khẳng định được vai trò nòng cốt, nhân tố tiêu biểu trong các hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp. Các tổ chức đảng, đoàn thể đã góp phần cùng các doanh nghiệp ổn định sản xuất, kinh doanh, phát triển bền vững; tập hợp, động viên cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên và người lao động chấp hành nghiêm các quy định của pháp luật, các nội quy, quy định của doanh nghiệp; tích cực, hăng hái thi đua lao động, sản xuất, đồng hành cùng sự phát triển của doanh nghiệp. Nhiều chủ doanh nghiệp đã có nhận thức đúng đắn về Đảng, ngày càng hiểu rõ hơn chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; thấy rõ vị trí, vai trò và lợi ích thiết thực của tổ chức đảng, đoàn thể đối với sự ổn định, phát triển bền vững của doanh nghiệp; từ đó, ủng hộ, tạo điều kiện thuận lợi cho việc thành lập và hoạt động của các tổ chức đảng, đoàn thể trong doanh nghiệp, tạo môi trường thuận lợi để người lao động yên tâm phấn đấu trở thành đảng viên. Hoạt động của các tổ chức đảng, đoàn thể trong doanh nghiệp đã góp phần giúp các doanh nghiệp ổn định sản xuất, kinh doanh, giải quyết việc làm, bảo đảm thu nhập cho người lao động và góp phần giữ vững ổn định chính trị, trật tự, an toàn xã hội; đồng thời, tích cực đóng góp quan trọng vào sự phát triển của Thủ đô và cả nước.

Nhìn lại những kết quả đã đạt được trong việc thực hiện Nghị quyết số 09-NQ/TU, có thể khẳng định rằng, việc xây dựng và thực hiện Nghị quyết số 09-NQ/TU, năm 2012 là bước đi đúng đắn, tạo nền tảng vững chắc cho công tác xây dựng Đảng và các đoàn thể

nhân dân trong các DNNNN, đáp ứng yêu cầu công tác xây dựng Đảng và đoàn thể trong các DNNNN; đi trước một bước trong xu thế phát triển chung của nền kinh tế nước ta; phù hợp với quan điểm lãnh đạo của Đảng về phát triển kinh tế tư nhân. Thành ủy Hà Nội đã thực hiện thắng lợi các quan điểm và chủ trương của Trung ương trong việc xây dựng tổ chức đảng và phát triển đảng viên trong các DNNNN; góp phần quan trọng vào việc thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của Thủ đô nói riêng và của cả nước nói chung; khẳng định vai trò lãnh đạo của Đảng trong các loại hình doanh nghiệp, củng cố niềm tin của cán bộ, nhân dân Thủ đô đối với quan điểm, đường lối chỉ đạo đúng đắn của Đảng.

Một số bài học kinh nghiệm trong xây dựng và phát triển các tổ chức đảng tại các doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước ở thành phố Hà Nội

Một là, khi tập trung triển khai thực hiện các nghị quyết của Trung ương, Thành ủy Hà Nội đã nỗ lực triển khai thực hiện các nghị quyết một cách sáng tạo, quyết liệt, tập trung vào những nhiệm vụ khó, những khâu đột phá để tạo sự thống nhất chung từ nhận thức, đến triển khai và tổ chức thực hiện, cùng với sự vào cuộc quyết liệt, đồng bộ của cả hệ thống chính trị từ thành phố đến cơ sở.

Hai là, phát huy vai trò nêu gương, trách nhiệm của người đứng đầu trong triển khai thực hiện các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Quyết tâm thực hiện sắp xếp, củng cố mô hình tổ chức đảng, đoàn thể theo các nghị quyết của Trung ương, của Thành ủy Hà Nội, bảo đảm mô hình tổ chức của các tổ chức đảng, đoàn thể trong doanh nghiệp hoạt động đồng bộ, thống nhất, hiệu quả. Cùng với đó, cải thiện mạnh mẽ môi trường đầu tư, kinh doanh, tạo mọi điều kiện thuận lợi để doanh nghiệp phát triển. Tăng cường đối thoại, từng bước tháo gỡ khó khăn để doanh nghiệp phát triển.

Ba là, trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo đã có những giải pháp đồng bộ, thống nhất từ thành phố đến các cấp ủy ở cơ sở và các ngành của thành phố; chú trọng giải quyết những vấn đề khó, vướng mắc của cơ sở, nhất là khi sắp xếp lại các doanh nghiệp và thực hiện cổ phần hóa, thoái vốn nhà nước đang diễn ra mạnh mẽ trên địa bàn thành phố.

Bốn là, phải đặc biệt coi trọng công tác tuyên truyền, giáo dục, kiên trì vận động kết hợp với thuyết phục để chủ doanh nghiệp thấy được vị trí, vai trò của tổ chức đảng, đoàn thể nhân dân trong doanh nghiệp; nâng cao nhận thức, ý thức, trách nhiệm của các cấp ủy, đảng viên, chủ doanh nghiệp và công nhân, người lao động trong việc xây dựng và phát triển tổ chức đảng, các đoàn thể nhân dân trong doanh nghiệp; đồng thời, tiếp tục đồng hành xây dựng vì sự phát triển bền vững của doanh nghiệp ở Thủ đô.

Năm là, tiếp tục nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên; đổi mới nội dung và hình thức tập huấn, đào tạo bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho cán bộ làm công tác đảng, đoàn thể; kịp thời điều chỉnh các nội dung, biện pháp để triển khai nghị quyết phù hợp với nhiệm vụ trong từng năm, của từng đơn vị theo điều kiện thực tế hiện nay.

Sáu là, Ban Thường vụ Thành ủy Hà Nội đã quyết liệt trong công tác chỉ đạo, lãnh đạo, tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với các doanh nghiệp; gắn việc chỉ đạo thực hiện công tác quản lý nhà nước với công tác xây dựng và phát triển tổ chức đảng, các đoàn thể nhân dân trong doanh nghiệp; xây dựng các cơ chế, chính sách hỗ trợ và đồng hành cùng sự phát triển của doanh nghiệp theo hướng bền vững của Thủ đô.

Một số nhiệm vụ, giải pháp cần tiếp tục thực hiện trong thời gian tới

Đề tiếp tục thực hiện tốt công tác xây dựng Đảng và các đoàn thể nhân dân trong các DNNNN theo tinh thần Chỉ thị số

33-CT/TW, ngày 18-3-2019, của Ban Bí thư, “Về tăng cường xây dựng tổ chức đảng trong các đơn vị kinh tế tư nhân”, Ban Thường vụ Thành ủy Hà Nội thống nhất tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 09-NQ/TU trong giai đoạn 2020 - 2025 với nhiều chủ trương và giải pháp cụ thể; theo đó, thời gian tới cần tiếp tục thực hiện tốt một số nhiệm vụ, giải pháp sau:

Thứ nhất, các cấp ủy, tổ chức đảng cần xác định phát triển kinh tế ngoài nhà nước là nhiệm vụ quan trọng trong phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa của đất nước. Hệ thống chính trị từ thành phố tới cơ sở cần tiếp tục quan tâm, khuyến khích, hỗ trợ, tạo điều kiện thuận lợi và định hướng, quản lý sự phát triển của kinh tế tư nhân tuân thủ theo pháp luật; thực hiện bình đẳng giữa các thành phần kinh tế; tạo môi trường kinh doanh thuận lợi về chính sách, pháp lý để các loại hình doanh nghiệp ngoài khu vực kinh tế nhà nước phát triển bền vững.

Thứ hai, trong quá trình xây dựng và phát triển tổ chức đảng trong các loại hình doanh nghiệp, phải căn cứ vào đặc điểm, tình hình cụ thể của từng doanh nghiệp để áp dụng những hình thức tổ chức và bước đi thích hợp. Tập trung xây dựng tổ chức đảng ở những doanh nghiệp lớn và có đông công nhân, có vị trí quan trọng về kinh tế, chính trị. Tại những doanh nghiệp có quy mô nhỏ, chưa có đủ các điều kiện để thành lập tổ chức đảng thì cần tích cực chuẩn bị đầy đủ các điều kiện phù hợp, không nóng vội, gượng ép khi thực hiện.

Thứ ba, trong quá trình xây dựng và phát triển tổ chức đảng, phát triển đảng viên trong các loại hình doanh nghiệp, phải coi trọng cả số lượng và chất lượng; gắn việc xây dựng, củng cố, phát triển tổ chức đảng và đội ngũ đảng viên với việc thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương 6 khóa X về “Tiếp tục xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam thời kỳ

đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước”; gắn với đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao trình độ các mặt cho cán bộ, công nhân, người lao động. Kết hợp chặt chẽ giữa xây dựng, củng cố và phát triển tổ chức đảng với việc đẩy mạnh công tác giáo dục, bồi dưỡng, kết nạp đảng viên và nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên.

Thứ tư, tiếp tục đẩy mạnh cải cách hành chính, cải thiện mạnh mẽ môi trường đầu tư nhằm thúc đẩy sản xuất, kinh doanh, tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp để cùng thành phố phát triển. Các sở, ngành của thành phố luôn chủ động, đồng hành cùng doanh nghiệp, thực hiện giảm bớt các thủ tục hành chính không cần thiết, nghiên cứu các chính sách mới và triển khai mạnh mẽ các đề án, chương trình, kế hoạch hỗ trợ doanh nghiệp phù hợp với đặc thù của từng loại hình doanh nghiệp và sự phát triển kinh tế - xã hội của Thủ đô.

Thời gian qua, Thành ủy Hà Nội đã chủ động, kịp thời dự báo và nắm bắt sát tình hình; quyết liệt triển khai tổ chức nghiên cứu, quán triệt và trong tổ thực hiện các chủ trương của Trung ương; theo đó, triển khai đồng bộ đến các cấp ủy và cán bộ, đảng viên trong toàn đảng bộ; chủ động xây dựng các chương trình, kế hoạch phù hợp với đặc điểm, tình hình địa phương và doanh nghiệp để tổ chức thực hiện tốt các chỉ thị, kết luận của Ban Bí thư. Cùng với sự phát triển của các DNNNN, cấp ủy, chính quyền các cấp cũng tích cực thực hiện các nhóm nhiệm vụ, giải pháp đã đề ra. Ban Thường vụ Thành ủy Hà Nội tin tưởng rằng trong giai đoạn 2020 - 2025, phát huy kết quả thực hiện nhiệm vụ đề ra trong Nghị quyết số 09-NQ/TU và Kết luận số 67-KL/TU, công tác phát triển đảng viên và xây dựng tổ chức đảng ở các doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước trên địa bàn thành phố sẽ tiếp tục là điểm sáng và Hà Nội vẫn sẽ là địa phương dẫn đầu cả nước trong thực hiện nhiệm vụ rất quan trọng này. □